

ZWIĄZEK STOWARZYSZEŃ POLSKA ZIELONA SIEĆ SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE ZA ROK 2025

Działalność **Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć** w roku **2025** była realizowana w ramach następujących programach tematycznych:

- **Fundusze Europejskie dla klimatu**
- **Więcej niż Energia. Społeczny wymiar transformacji**
- **Sprawiedliwa Transformacja Regionów Węglowych**

Program Fundusze Europejskie dla Klimatu

Dyrektor: Krzysztof Mrozek

Zespół: Anna Krawczyk-Duda, Diana Maciąga, Krzysztof Pietruszewski, Rafał Rykowski, Marta Majka-Wiśniewska

Współpracownicy programu w 2025 roku: Uładzimir Zujeu

Opis programu

Program **Fundusze Europejskie dla Klimatu** ma na celu zapewnienie finansowania ze środków europejskich dla transformacji energetycznej.

W naszych działaniach monitorujemy, konsultujemy i współtworzymy regionalne, krajowe i unijne polityki klimatyczne oraz środowiskowe, koncentrując się na mechanizmach ich finansowania z europejskich funduszy publicznych: polityki spójności, Krajowego Planu Odbudowy, Funduszu Modernizacyjnego, a także Społecznego Funduszu Klimatycznego.

Jesteśmy obecni w komitetach monitorujących fundusze unijne, gdzie pilnujemy prawidłowego wydatkowania miliardów euro i promujemy rozwiązania najlepsze dla klimatu i społeczeństwa.

Monitorujemy wdrażanie obecnego budżetu UE – Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021–2027 – oraz wspieramy przygotowanie dobrego budżetu na lata 2028–2034.

Najważniejsze osiągnięcia

- Współkształtowaliśmy program i działania polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej. Nasze postulaty dotyczące nowego budżetu UE na lata 2028–2034 zostały uwzględnione w programie prezydencji i nagłośnione podczas wydarzeń, które organizowaliśmy oraz w których uczestniczyliśmy. Część naszych rekomendacji, m.in. dotyczących zasady partnerstwa, została wprowadzona do propozycji Komisji Europejskiej.

- Zainicjowaliśmy i koordynujemy działania polskich organizacji pozarządowych wokół Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2028–2034. Na koniec 2025 roku grupa MFF PL liczyła już 50 osób z niemal 30 wiodących polskich NGO.
- Zainicjowaliśmy dialog z rządem wokół priorytetów przyszłego budżetu UE, dzięki czemu zostaliśmy zaproszeni do wyrażenia opinii o elementach propozycji legislacyjnej Komisji Europejskiej.
- Doprowadziliśmy do uwzględnienia w Planie Społeczno-Klimatycznym zaproponowanej przez nas inwestycji – wsparcia dla społeczności energetycznych na rzecz przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu.
- Doprowadziliśmy do uznania przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwo Energii strategicznej roli energetyki rozproszonej, w tym społeczności energetycznych, w projekcie aktualizacji Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu.
- Dzięki naszym działaniom rzeczniczym ustawodawca dopuścił tworzenie spółdzielni energetycznych w miastach, o co od wielu lat aktywnie zabiegaliśmy.
- Utrzymaliśmy rolę wiodącej organizacji eksperckiej w zakresie Funduszu Modernizacyjnego, czego dowodem jest kolejne zaproszenie do zabrania głosu na dorocznym posiedzeniu Komitetu Inwestycyjnego tego instrumentu.
- Wprowadziliśmy do debaty publicznej postulat uwzględnienia rozwiązań opartych na przyrodzie oraz energetyki rozproszonej w inwestycjach w obszarze obronności, bezpieczeństwa i odporności.

Partnerzy programu

OFOP, PSON, WRZOS, Koalicja Klimatyczna, Koalicja 10%, Koalicja Ratujmy Rzeki, CEE Bankwatch Network, Beyond Gas, Beyond Fossil Fuels.

Kluczowe publikacje w 2025 roku

- Briefing [Jak inwestować w zielony wodór? Rekomendacje do Programu “Rozwój zdolności produkcyjnych odnawialnego wodoru”](#)
- Policy paper [W stronę zielonej spójności](#)
- Policy paper [Czy dużo znaczy też zielono?](#)
- Briefing Beyond Fossil Fuels, rozdział dot. Polski [Energy market “Wild West”: Scrutiny needed of capacity markets adding billions to energy bills](#)
- Briefing - [analiza strategii dekarbonizacyjnej grupy PGE](#), przygotowany dla Reclaim Finance w ramach narzędzia [Power Transition Tracker](#), które ocenia strategie dekarbonizacyjne europejskich spółek energetycznych
- Raport [Zielone fundusze dla NGO. Przegląd rekomendacji](#)
- Wkład do publikacji CEE Bankwatch Network, [Legal, technical and financial challenges facing energy communities in central and eastern Europe](#)
- Wkład do publikacji CEE Bankwatch Network, [Race to the top: Reform and investment proposals for the Social Climate Plans](#)
- Wkład do publikacji CEE Bankwatch Network, [EU cohesion policy funding and the housing crisis: Leveraging building renovations for fair and affordable housing](#)
- Wkład do publikacji CEE Bankwatch Network, [On the Mid-Term Review Proposal for Amendments in the ERDF, CF and JTF regulations](#)

- Wkład do publikacji CEE Bankwatch Network, [Reforming with purpose: A checklist of reforms and investments for the EU's national social climate plans](#)

Stanowiska i apele

- [Polityka spójności sprawi, że UE stanie się lepszym miejscem, ale musi być coraz bardziej ekologiczna i bliższa obywatelom.](#) Kluczowe postulaty seminarium eksperckiego dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego dotyczącego kształtu polityki spójności po 2027 roku „W stronę zielonej spójności”, które odbyło się w Krakowie 29 stycznia 2025 roku.
- [W niepewnych czasach potrzebujemy więcej Zielonej Spójności jako podstawy europejskiego bezpieczeństwa.](#) Postulaty organizacji społeczeństwa obywatelskiego dotyczące kształtu polityki spójności po 2027 roku.

Najważniejsze działania medialne i komunikacyjne

- Rozwój strony Zielonefundusze.pl. Kontynuowaliśmy rozwój portalu jako źródła wiedzy o środkach unijnych na działania realizujące założenia Europejskiego Zielonego Ładu dla samorządów i obywateli.
- Śniadanie prasowe z udziałem dr. inż. Krzysztofa Bodzka. Spotkanie dotyczyło bezpieczeństwa energetycznego Polski oraz założeń tzw. pakietu antyblackoutowego. Dyskusja z dziennikarzami koncentrowała się na roli inteligentnych sieci i magazynów energii jako alternatywy dla centralizacji systemu elektroenergetycznego.
- Działania komunikacyjne wokół „Zielonej Tarczy Wschód”. Promowaliśmy ekologiczne aspekty bezpieczeństwa państwa. Temat został poruszony m.in. w TVN24 BiS przez ekspertkę Martę Majkę-Wiśniewską, a publikacje w mediach społecznościowych przygotowały grunt pod publikację raportu w tym obszarze w 2026 roku.

Wybrane publikacje i wystąpienia medialne

- Onet.pl, [Czy Polsce grozi blackout jak w Hiszpanii? Eksperci biją na alarm](#), 13.06.2025, Zasięg: 235 656, Ekspertka - Diana Maciąga
- Dziennik Gazeta Prawna, Do kogo trafią korzyści z zielonej energii, 26.06.25, Zasięg: 141 000
- Onet.pl, [Natura zamiast betonu. Ochrona przed suszą i powodzią jest możliwa](#), 4.07.2025, Zasięg: 258 371
- TVN24 Biznes i Świat, Dzień na świecie, 5.08.2025, Zasięg: 15 937, Ekspertka - Marta Majka Wiśniewska o Zielonej Tarczy Wschód
- Rzeczpospolita, [Jak lokalne władze walczą z upałami? Więcej zieleni, mniej betonu](#), 15.08.2025, Zasięg: 3 251, Ekspert - Rafał Rykowski o betonowych wyspach ciepła
- TVP1, Program informacyjny 19:30, 26.08.2025, Zasięg: 1 321 451, Ekspertka - Anna Krawczyk o wecie prezydenta ustawy o energetyce

Wybrane podcasty

- W zielonej sieci, [Polityka spójności a NGO](#), 10.03.2025 (Krzysztof Mrozek)
- W zielonej sieci, [Polityka spójności a NGO](#), 10.03.2025 (Krzysztof Mrozek)

- W zielonej sieci, [W świecie, który się zmienia: o bioróżnorodności i bezpieczeństwie](#), 8.08.2025 (Marta Majka Wiśniewska)
- W zielonej sieci, [Społeczny Fundusz Klimatyczny, czyli szansa dla Polski](#), 15.12.2025 (Beata Borowiec)

1. Projekty realizowane w ramach programu

1.1. Działania analityczne i rzecznicze na poziomie krajowym i europejskim (kampania Recovery and Cohesion Funds Bankwatch)

W 2025 roku kontynuowaliśmy nasze zaangażowanie w kampanię „Recovery and Cohesion Funds” CEE Bankwatch Network, której celem jest zwiększenie udziału społeczeństwa w transformacji energetycznej, wykorzystanie potencjału funduszy unijnych do wspierania transformacji oraz podniesienie świadomości decydentów na temat ambitnych i pro transformacyjnych rozwiązań w obecnej (2021-2027) i przyszłej (2028-2034) perspektywie finansowej UE.

W ramach działań w Polsce prowadziliśmy działania analityczne, rzecznicze i sieciujące wśród organizacji pozarządowych w kontekście wdrażania Funduszy Europejskich. Istotne było nasze zaangażowanie w prace komitetów monitorujących: Komitetu Umowy Partnerstwa na lata 2021–2027 i jego Podkomitetu ds. Rozwoju Partnerstwa, komitetu monitorującego Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021–2027 oraz komitetów monitorujących inne programy krajowe i regionalne. W dalszym ciągu w KM FEnIKS kierujemy Grupą Roboczą ds. zasady DNSH. Nasze działania w komitetach monitorujących doprowadziły do przyjęcia kryteriów wyboru projektów zwiększających pozytywny wpływ inwestycji na klimat i środowisko, a także do ujawnienia i nagłośnienia projektów realizowanych z naruszeniem standardów środowiskowych.

Uczestniczyliśmy także w pracach grupy roboczej w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej opracowującej Plan Społeczno-Klimatyczny, służący wdrożeniu Społecznego Funduszu Klimatycznego. Udało nam się doprowadzić do uwzględnienia w Planie zaproponowanej przez nas inwestycji polegającej na pilotażowym programie wsparcia społeczności energetycznych w celu przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu. Te doświadczenia posłużyły nam do wypracowania, wspólnie z Komisją Europejską w ramach inicjatywy C4T, ogólnoeuropejskiego poradnika pokazującego, jak zwiększać pozytywny społeczny wpływ społeczności energetycznych.

W związku z tym, że Fundusze Europejskie — aby skutecznie wspierać transformację energetyczną — muszą mieć oparcie w dobrych strategiach krajowych i właściwie wdrożonych przepisach UE, kontynuowaliśmy udział w pracach nad bardzo opóźnioną aktualizacją Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu (aKPEiK). Doprowadziliśmy do wskazania przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwo Energii strategicznej roli energetyki rozproszonej, w tym społeczności energetycznych, w projekcie aKPEiK. Również dzięki naszym działaniom rzeczniczym ustawodawca dopuścił tworzenie spółdzielni energetycznych w miastach w ramach tzw. ustawy offshore, o co od wielu lat aktywnie zabiegaliśmy.

Prowadziliśmy także działania wokół Funduszu Modernizacyjnego (FM). To jeden z kluczowych mechanizmów finansowych UE wspierających transformację energetyczną w Polsce. Dzięki niemu kraj może liczyć na miliardy euro na modernizację energetyki, rozwój OZE i poprawę efektywności energetycznej. PZS aktywnie uczestniczy w monitorowaniu działań związanych z wdrażaniem założeń FM i ich realizacją. Jesteśmy także częścią międzynarodowego zespołu monitorującego wydatkowanie FM w ramach CEE Bankwatch Network.

W zeszłym roku opracowaliśmy briefing pt. „Jak inwestować w zielony wodór? Rekomendacje do programu »Rozwój zdolności produkcyjnych odnawialnego wodoru«, będący wynikiem analizy ankiety dotyczącej programu priorytetowego pn. „Rozwój zdolności produkcyjnych odnawialnego wodoru”. We współpracy z Forum Energii opracowaliśmy także propozycje wsparcia na lata 2025–2026 z perspektywą do 2030 roku. Wśród naszych propozycji znalazły się m.in.: program priorytetowy mający na celu dekarbonizację gospodarstw domowych poprzez wymianę kuchenek gazowych na indukcyjne, postulat całkowitego odejścia od finansowania inwestycji w gaz ziemny, utrzymanie poziomu transparentności wydatkowania Funduszu Modernizacyjnego oraz organizacja kreatywnych warsztatów, których wynikiem miałyby być nowe kierunki wydatkowania Funduszu Modernizacyjnego.

PZS wzięła udział w zdalnym posiedzeniu Komitetu Inwestycyjnego, w sesji-seminarium z udziałem NGO, która odbyła się 21 października 2025 roku.

Aktywnie angażowaliśmy się także we wspólne działania międzynarodowe kampanii CEE Bankwatch Network. Uczestniczyliśmy w czterech wyjazdach do Brukseli, podczas których przekazywaliśmy instytucjom europejskim rekomendacje z Polski. Nasz wkład znalazł się także w publikacjach Bankwatch dotyczących energetyki obywatelskiej i funduszy europejskich. Współtworzymy również europejskie polityki publiczne: w ramach Europejskiej Platformy Praktyki Partnerstwa (ECoPP), gdzie weszliśmy w skład komitetu sterującego (core group) – w zakresie zasady partnerstwa, oraz w ramach Cohesions for Transition (C4T) – w zakresie transformacji energetycznej.

Liczba odbiorców:

- Osoby fizyczne: 2000
- Osoby prawne: 100

Koordynator projektu: Krzysztof Mrozek, Krzysztof Pietruszewski (w zakresie Funduszu Modernizacyjnego)

Źródła finansowania: CEE Bankwatch Network, European Climate Foundation, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (w zakresie dotacji dla członków KM)

1.2. MFF PL - działania wokół nowego budżetu UE na lata 2028-2034

Jako jedna z pierwszych organizacji pozarządowych w Polsce zaczęliśmy prowadzić działania wokół nowego budżetu UE w ramach polskiej prezydencji w Radzie UE (I połowa 2025 roku), konsultacji założeń budżetu prowadzonych przez Komisję Europejską (maj 2025 roku) i reakcji na propozycję KE opublikowaną w lipcu 2025 roku. Zainicjowaliśmy także koordynację polskich NGO.

Podczas konferencji poświęconej polityce spójności, otwierającej polską prezydencję, współorganizowaliśmy z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych dyskusję panelową o niematerialnych korzyściach z polityki spójności. W przededniu konferencji zorganizowaliśmy pod patronatem prezydencji seminarium eksperckie z udziałem polskich i zagranicznych ekspertów pt. „W stronę Zielonej Spójności”. Punktem wyjścia do dyskusji był nasz policy paper o tym samym tytule. Efektem seminarium była lista postulatów przekazana podczas oficjalnej konferencji polskim i europejskim decydentom. Polską prezydencję i prace nad nowym budżetem UE podsumowaliśmy także podczas zorganizowanego przez nas seminarium w Brukseli w czerwcu 2025 roku.

Zainicjowaliśmy koordynację i sieciowanie polskich NGO – nie tylko „zielonych”, ale też zajmujących się praworządnością, dostępnością, niedyskryminacją, kwestiami socjalnymi czy rolnictwem – wokół nowego budżetu UE. Do końca roku do grupy MFF PL dołączyło około 50 osób z niemal 30 wiodących polskich organizacji pozarządowych. Grupa powstała na kanwie współpracy NGO, którą zorganizowaliśmy w celu opracowania wkładu do konsultacji założeń budżetu (kwiecień–maj 2025 roku). Następnie opracowaliśmy wspólne uwagi do elementów pakietu legislacyjnego Wieloletnich Ram Finansowych: rozporządzenia o WRF, rozporządzenia o ramach wykonania budżetu oraz komunikatu KE o WRF (wrzesień 2025 roku). Zostaliśmy o to poproszeni przez rząd w odpowiedzi na nasz list rzeczniczy z sierpnia 2025 roku, w którym wezwaliśmy MSZ do włączenia partnerów ze strony społeczeństwa obywatelskiego w prace nad budżetem UE.

Na poziomie europejskim inicjowaliśmy i uczestniczyliśmy w licznych spotkaniach z instytucjami UE wokół propozycji nowego budżetu UE, a także braliśmy udział w pracach ECF MFF Hub wraz z wiodącymi europejskimi NGO – koalicji pracującej na rzecz dobrego wieloletniego budżetu UE po 2027 roku.

W grudniu 2025 roku zaproponowaliśmy rządowi stworzenie modelu programowania przyszłych WRF w sposób uwzględniający podmiotowość partnerów i włączający NGO. Model ten został w znacznej mierze przyjęty.

W ramach działań wokół WRF 2028–2034 opublikowaliśmy dwa policy papers: „W stronę Zielonej Spójności” i „Czy dużo znaczy także zielono?” — pierwszą analizę propozycji KE — a także listy rzecznicze: na konferencję polskiej prezydencji w styczniu 2025 roku oraz skierowane do europosłów w marcu 2025 roku.

Liczba odbiorców:

- Osoby fizyczne: 500 + zasięgi www
- Osoby prawne: 100

Koordynator projektu: Krzysztof Mrozek

Źródła finansowania: CEE Bankwatch Network, European Climate Foundation, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich)

1.3 Działania informujące i promujące Fundusze Europejskie wśród organizacji pozarządowych

Projekt, realizowany w konsorcjum czterech federacji: OFOP, WRZOS, PZS i PSON, trwał do 31 grudnia 2025 roku. Jego celem było zwiększenie świadomości organizacji pozarządowych w całej Polsce na temat różnych form korzystania z Funduszy Europejskich oraz ukazywanie potencjału FE jako wartości wspierającej rozwój misyjny i instytucjonalny NGO.

Działania realizowane przez PZS miały na celu zwiększanie świadomości NGO w zakresie zasad i możliwości finansowania działań realizujących założenia Europejskiego Zielonego Ładu w takich obszarach jak m.in.: rozwój energetyki obywatelskiej, efektywność energetyczna, gospodarka o obiegu zamkniętym, bioróżnorodność, zieleń miejska, edukacja ekologiczna czy sprawiedliwa transformacja regionów górniczych.

Działania projektowe obejmowały:

- koordynację prac grupy eksperckiej Zielone Komitety,
- prowadzenie Bazy Wiedzy Zielonefundusze.pl,
- publikację podcastów z serii „W Zielonej Sieci” oraz raportów na temat dostępności Funduszy Europejskich dla NGO przeznaczonych na zieloną transformację,
- organizację webinarów tematycznych (6), warsztatów regionalnych (13) oraz ogólnopolskiej konferencji „Więcej niż Energia”.

Liczba odbiorców:

- Osoby fizyczne - 1000
- Osoby prawne - 500

Koordynatorzy projektu: Anna Krawczyk-Duda, Krzysztof Pietruszewski (Zielone Komitety)

Źródła finansowania: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich 2021-2027).

1.4 Nature Restoration Law

Wraz z grupą organizacji wchodzących w skład Koalicji 10% w 2025 roku kontynuowaliśmy działania na rzecz ochrony i odbudowy ekosystemów zgodnie z unijnym rozporządzeniem w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych (Nature Restoration Law, NRL). Włączyliśmy się w proces przygotowywania Krajowego Planu Odbudowy Zasobów Przyrodniczych (KPO ZP) i współpracujemy w tym zakresie z Ministerstwem Klimatu i Środowiska.

Prowadziliśmy, także wspólnie z Koalicją 10%, działania informacyjno-komunikacyjne dotyczące KPO ZP, koncentrując się na pokazaniu synergii między odbudową ekosystemów a wzmacnianiem odporności klimatycznej, adaptacją do zmian klimatu, bezpieczeństwem żywnościowym i bezpieczeństwem militarnym, m.in. w kontekście Zielonej Tarczy Wschód. W dyskusji na temat przyszłego budżetu UE zabieraliśmy głos, aby zapewnić —

adekwatne do wyzwań — finansowanie działań na rzecz odbudowy zasobów przyrodniczych, zachowanie programu LIFE oraz uwzględnienie w funduszach dedykowanych obronności wsparcia dla błękitno-zielonej infrastruktury typu dual use.

Dbaliśmy, aby przedsięwzięcia różnych sektorów gospodarki, w tym także finansowane z funduszy UE, były spójne z celami NRL oraz aby procedowane zmiany w prawodawstwie krajowym i unijnym ich nie torpedowały.

Działania rzecznicze, komunikacyjne i strażnicze związane z NRL realizowaliśmy w ramach projektu „To Advance the 10% Coalition: Strengthening the Process of Developing the National Nature Restoration Plan in Poland”.

Liczba odbiorców:

- Osoby fizyczne - bezpośrednio (konferencje i spotkania) 110 plus zasięgi medialne (54 publikacje – 4 311 977 użytkowników oraz posty na mediach społecznościowych z zasięgiem 466 556 użytkowników)
- Osoby prawne - 30

Koordynatorzy projektu: Marta Majka Wiśniewska, Rafał Rykowski

Źródło finansowania: European Climate Foundation

1.5 Uniknąć pułapki gazowej - wzmacnianie kampanii na rzecz odejścia od wykorzystania gazu kopalnego poprzez działania rzecznicze, budowanie koalicji i współpracę międzynarodową

Traktowanie gazu kopalnego jako „przejściowego” paliwa w procesie odchodzenia od węgla stanowi poważne zagrożenie dla powodzenia transformacji energetycznej oraz geopolitycznego bezpieczeństwa Polski. W ramach projektu w 2025 roku podejmowaliśmy szereg działań, aby zapobiec uzależnieniu Polski od tego surowca.

Stworzyliśmy przestrzeń do koordynacji polskich organizacji społecznych działających w obszarach związanych z gazem. Facylitowaliśmy ich współpracę z międzynarodowymi koalicjami, takimi jak Beyond Fossil Fuels i Beyond Gas, w których także aktywnie działamy, włączając polską kampanię w globalną sieć działań, m.in. w kwestii finansowania energetyki gazowej z mechanizmu rynku mocy.

Nasze działania rzecznicze koncentrowały się na wykluczeniu wsparcia ze środków publicznych dla projektów gazowych oraz tzw. „fałszywych rozwiązań”, takich jak wodór produkowany z paliw kopalnych. Jako jedyna ekspercka organizacja w Polsce podnosiliśmy kwestię produkcji i wykorzystania wodoru w taki sposób, by rzeczywiście przyczyniał się do zmniejszenia emisji. Wydaliśmy briefing skierowany do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z rekomendacjami do programu „Rozwój zdolności produkcyjnych odnawialnego wodoru” oraz wzięliśmy udział w warsztatach Mazowieckiej Agencji Energetycznej, których efektem było stworzenie narzędzia do oceny potencjału wodorowego i

optymalizacji inwestycji w tym obszarze. Wraz z Bankwatch Network braliśmy udział w procesie konsultacji unijnej listy projektów wzajemnego zainteresowania (Projects of Common Interest) w obszarze wodoru i CCS.

Złożyliśmy także uwagi do projektu oceny oddziaływania na środowisko Krajowego Planu na rzecz Energii i Klimatu dotyczące roli gazu w transformacji.

W dobie globalnych kryzysów coraz ważniejsze miejsce w kampanii zajmował temat wzmacniania bezpieczeństwa Polski dzięki uniezależnianiu się od niestabilnego cenowo i geopolitycznie paliwa z importu. Do debaty o ryzyku blackoutu włączyliśmy pomijaną kwestię tzw. czystej elastyczności jako alternatywy dla elektrowni gazowych, a także rolę społeczności energetycznych i decentralizacji w budowaniu odporności systemu energetycznego.

Liczba odbiorców:

- Osoby fizyczne - 100 + zasięgi publikacji
- Osoby prawne - 30

Koordynatorka projektu: Diana Maciąga

Źródło finansowania: European Climate Foundation

Program Więcej niż Energia. Społeczny wymiar transformacji.

Dyrektorka: Alicja Piekarcz

Zespół: Monika Jaszczka, Joanna Krawczyk, Beata Borowiec, Justyna Orłowska, Dominik Madej

Program skupia się na społecznym aspekcie zielonej transformacji oraz wspieraniu wdrażania i kształtowania polityk klimatycznych. W jego ramach realizowane są działania rzecznicze oraz inicjatywy edukacyjno-informacyjne, obejmujące m.in. promowanie rozwiązań energetycznych odpowiadających na potrzeby obywateli, a jednocześnie wzmacniających niezależność i bezpieczeństwo energetyczne, takich jak energetyka obywatelska czy przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu.

Program wspiera rozwój kompetencji niezbędnych w procesie zielonej transformacji, czyli tzw. green skills. Istotnym elementem działań jest również lokalne wsparcie wysokiej jakości zielonych projektów poprzez budowanie sieci doradców, którzy dzielą się wiedzą na temat dostępnych źródeł finansowania i wspierają lokalne inicjatywy w ich skutecznej realizacji.

We współpracy z PZS powstał raport „Rozwój spółdzielni energetycznych” autorstwa Agnieszki Stupkiewicz z Fundacji Frank Bold, bazujący na ogólnopolskim badaniu ankietowym i wywiadach z osobami bezpośrednio zaangażowanymi w zakładanie i prowadzenie spółdzielni.

Najważniejsze osiągnięcia

- Przedstawicielka PZS była współautorką mini przewodnika dla beneficjentów naboru NCBR — Działanie 01.05 „Umiejętności w szkolnictwie wyższym” — dotyczącego prawidłowego rozumienia zielonych kompetencji oraz efektywnego wydatkowania funduszy na zielone umiejętności. Działała w ramach grupy roboczej ds. umiejętności na rzecz efektywnego wdrażania zielonej transformacji przy Komitecie Monitorującym Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027.
- W wyniku działań rzeczniczych w ramach Community Power EU Coalition nasze rekomendacje wpłynęły na konsultacje Citizens Energy Package 2 oraz na rozszerzenie debaty o konieczność finansowania energetyki obywatelskiej w nowym budżecie UE.
- Nasze działania przyczyniły się do uruchomienia dedykowanych naborów dla społeczności i spółdzielni energetycznych, m.in. w województwach mazowieckim, zachodniopomorskim i śląskim.
- Pogłębiliśmy lokalny wpływ na transformację energetyczną, wspierając ok. 30 inicjatyw.
- PZS wspierała powstanie Krajowego Związku Rewizyjnego Spółdzielni Energetycznych, utworzonego w lipcu 2025 roku.
- Dzięki staraniom m.in. PZS zwiększono ambicje wobec społeczności energetycznych w Krajowym Planie na rzecz Energii i Klimatu — z 300 do ponad 1000.

Partnerzy projektu

Partnerzy kampanii Więcej niż Energia, Koalicja Transformers, Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni Energetycznych, PNEC, WRZOS, OFOP, Beyond Fossil Fuels, Fundacja Sendzimira, Grupa “Sieć Doradców Zielone Fundusze”.

Działania medialne i komunikacyjne

- Opracowanie rocznej publikacji „Siła społeczności. Energetyka obywatelska 2024”. Materiał został przygotowany jako praktyczny przewodnik wspierający rozwój wspólnot energetycznych oraz efektywne wykorzystanie funduszy unijnych na ten cel. Publikacja została przekazana decydentom na szczeblu krajowym i regionalnym.
- Konferencja „Gdy stawką jest bezpieczeństwo! Czas na wspólnoty energetyczne i Fundusze Europejskie”. Wydarzenie koncentrowało się na roli lokalnych odnawialnych źródeł energii w budowaniu odporności systemu energetycznego. O konferencji i poruszanych podczas niej tematach informowały media ogólnopolskie, m.in. TVN, Onet.pl oraz „Rzeczpospolita” / rp.pl.
- Regularnie publikowane artykuły na wiecejnizenergia.pl

Wybrane publikacje i wystąpienia medialne

- Newsweek.pl, [Zainstalował fotowoltaikę na balkonie w bloku. Rachunki za prąd spadły o 30 proc.](#), 27.02.2025, Zasięg: 19 847, Ekspertka - Zuzanna Sasiak o przepisach dot. instalacji OZE
- TVN24 Biznes i Świat, Alarm dla Ziemi, 4.07.2025, Zasięg: 221 486 , Wykorzystano materiał nagrany podczas Konferencji WNE 2025
- KrytykaPolityczna.pl, [Na brak prądu zielony prąd? Wnioski z blackoutów](#), 21.07.2025, Zasięg: 57 811, Ekspert - Dominik Madej
- Onet.pl, [Gibała: pokolenie Z chce zmian na rynku pracy](#), 5.09.2025, Zasięg: 204 178 Ekspertka - Alicja Piekarz
- Trójka - Program Trzeci Polskiego Radia, Klub Trójki, 16.09.2025, Zasięg: 59 000, Ekspertka - Alicja Piekarz o spółdzielniach energetycznych

Wybrane podcasty

- W zielonej sieci, [Gmina, która wyszła na słońce. Pawłowice i ich spółdzielnia energetyczna](#), 25.11.2025 (Łukasz Pałucki)
- W zielonej sieci, [Sieć Doradców Zielone Fundusze - jak zdobyć wsparcie dla lokalnych działań proklimatycznych](#), 12.11.2025 (Alicja Piekarz)

1 Projekty realizowane w ramach programu

1.1. Doradztwo dla lokalnych społeczności w pozyskiwaniu zielonych funduszy - "Sieć Doradców Zielone Fundusze"

Projekt obejmował wzmocnienie doradztwa w pozyskiwaniu środków na realizację istotnych inicjatyw, w szczególności w obszarach adaptacji do zmiany klimatu, energetyki obywatelskiej, edukacji ekologicznej oraz budowania odporności.

W ramach programu zapewniono wsparcie doradcze dla społeczności lokalnych w całej Polsce. Zrealizowano 350 godzin doradczych, wsparto co najmniej 20 organizacji i instytucji oraz zorganizowano ponad 10 spotkań informacyjnych. Działania obejmowały wsparcie informacyjne i merytoryczne w zakresie identyfikacji oraz pozyskiwania funduszy na wysokiej jakości zielone projekty o trwałym wpływie na otoczenie. Sieć doradców otrzymuje od PZS wsparcie edukacyjne i sieciujące.

Partnerzy projektu

Organizacje członkowskie ZS PZS, Fundacja Sendzimira.

Liczba odbiorców:

- Osoby fizyczne - 200
- Osoby prawne - 70

Koordynatorka projektu: Alicja Piekarz

Źródła finansowania: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

1.2. Więcej niż Energia – ruch społeczny i kampania na rzecz rozwoju energetyki obywatelskiej w Polsce

Celem kampanii Więcej Niż Energia (WNE) jest upowszechnianie wiedzy o korzyściach płynących z energetyki obywatelskiej oraz budowanie społecznego poparcia dla jej rozwoju. Kampania działa na rzecz sprzyjających regulacji i dostępu do finansowania dla społeczności energetycznych, promując OZE i efektywność energetyczną jako podstawy zielonej transformacji.

- W celu wpływania na kształt nowego budżetu UE współpracowaliśmy z Community Power EU Coalition, przygotowując stanowisko oparte na doświadczeniach krajowych. Zawierało ono postulaty dotyczące Citizens Energy Package 2 (CEP2) oraz rekomendacje dla Komisji Europejskiej w zakresie finansowania energetyki obywatelskiej w obecnej i przyszłej perspektywie WRF. Stanowisko „POWERING COMMUNITIES...” opublikowano w czerwcu 2025 roku i wykorzystano jako wkład do konsultacji publicznych CEP2. Promując stanowisko, uczestniczyliśmy w 14 wydarzeniach, w tym 5 w ramach polskiej prezydencji, angażując się w dyskusje o rozwoju i ramach politycznych demokracji energetycznej.
- Opracowaliśmy podsumowanie dotyczące finansowania energetyki obywatelskiej i najlepszych praktyk wsparcia spółdzielni energetycznych, które przekazano 16 urzędom marszałkowskim w Polsce. W efekcie m.in. naszych działań rzeczniczych województwo mazowieckie uruchomiło dedykowany nabór dla społeczności energetycznych, a województwa zachodniopomorskie i śląskie ogłosiły nabory dla spółdzielni energetycznych w pierwszej połowie 2025 roku.
- Z okazji jubileuszu 10-lecia Ruchu WNE zorganizowano konferencję „Gdy stawką jest bezpieczeństwo – czas na Wspólnoty Energetyczne i Fundusze Europejskie”, która odbyła się 12 czerwca 2025 roku. Udział w niej wzięło 126 uczestników, a transmisję obejrzało 1130 osób. Przeprowadzono także 15 webinarów i warsztatów stacjonarnych, w których łącznie uczestniczyło ponad 500 osób. Spotkania dotyczyły energetyki obywatelskiej w różnych regionach Polski.
- Dzięki działaniom rzeczniczym podejmowanym razem z programem Fundusze Europejskie dla Klimatu, w Społecznym Planie Klimatycznym został uwzględniony pilotażowy projekt spółdzielni energetycznych — jako jedna z dwóch inicjatyw obywatelskich. To pierwsze w Polsce działanie w tym obszarze skierowane do społeczności dotkniętych ubóstwem energetycznym.

Partnerzy projektu

160 podmiotów w kampanii “Więcej niż energia”, REScoop.eu, Community Power Coalition, FRSI, Fundacja Frank Bold, Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni Energetycznych, Kujawsko-Pomorski Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć Energie Cités (PNEC), Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa, Inkubator Przedsiębiorczości w Kamiennej Górze, Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.

Liczba odbiorców:

- osoby fizyczne - ok. 8 000
- osoby prawne - ok. 500

Koordynatorki projektu: Monika Jaszcza, Joanna Krawczyk

Źródła finansowania: European Climate Foundation, Open Society Foundations

1.3. Koalicja na rzecz transformacji energetycznej

Działania podejmowane w projekcie mają na celu koordynację współpracy sektorowej polskich organizacji pozarządowych w obszarze transformacji energetycznej.

- W budowanej przez nas koalicji na stałe uczestniczy ok. 140 osób z 34 najaktywniejszych krajowych i lokalnych organizacji ekologicznych. PZS zajmuje się w koalicji facylitowaniem dialogu oraz ułatwianiem przepływu informacji i wiedzy między organizacjami.
- W 2025 roku zorganizowano dwa sezony spotkań online: wiosenny, obejmujący 13 spotkań, w których łącznie wzięło udział 90 osób z koalicji, oraz jesienny, obejmujący 9 spotkań, w których łącznie wzięło udział 85 osób z koalicji. Średnio w każdym spotkaniu online uczestniczyło ok. 15 osób.
- W kwietniu zorganizowano także jeden stacjonarny zjazd koalicji, w którym wzięło udział ok. 55 osób. Oprócz tego odbyły się dwa mniejsze spotkania stacjonarne: jedno poświęcone strategicznemu planowaniu działań koalicji, z udziałem 12 osób, oraz drugie poświęcone rozwojowi sztucznej inteligencji i jej wpływowi na proces transformacji energetycznej, z udziałem 20 osób.

Partnerzy projektu

Ok. 40 polskich organizacji pozarządowych prowadzących działania na rzecz transformacji energetycznej, w tym Beyond Fossil Fuels (BFF), Fundacja Instrat, Polski Alarm Smogowy, Instytut Reform, WWF, CAN Europe, Bankwatch, Koalicja Klimatyczna, Pracownia na rzecz Wszystkich Istot, HEAL, Frank Bold, ClientEarth, Bankwatch, ECF, RT-ON, Greenpeace oraz ok. 30 ministerstw, samorządów, organizacji branżowych.

Liczba odbiorców:

- Osoby fizyczne - 190
- Osoby prawne - 70

Koordynatorzy projektu: Beata Borowiec, Dominik Madej

Źródło finansowania: European Climate Foundation

1.4 LIFE Effect

Celem projektu jest wzmocnienie wiedzy, kompetencji i współpracy społeczeństwa obywatelskiego oraz kluczowych interesariuszy w zakresie ETS2 i Społecznego Funduszu Klimatycznego (SFK), a także zwiększenie świadomości obywateli UE na temat korzyści wynikających z handlu emisjami. W październiku 2025 roku zorganizowano webinar dotyczący wsparcia przedsiębiorców w ramach SFK.

Współpraca z partnerami w ramach projektu zaowocowała opracowaniem dokumentu dotyczącego budowania pozytywnego wpływu poprzez ETS2 oraz przygotowaniem 10 propozycji dla decydentów w Polsce dotyczących realizacji planów społeczno-klimatycznych.

Partnerzy projektu

Carbon Market Watch, European Environmental Bureau, ZERO – Associação Sistema Terrestre Sustentavel, Asociace Pro Mezinarodni Otazky Zs (AMO), the Green Tank, GermanWatch, Fondazione Think Tank ECCO, Bond Beter Leefmilieu.

Liczba odbiorców:

- Osoby fizyczne - 100
- Osoby prawne - 20

Koordynatorki projektu: Justyna Orłowska, Beata Borowiec

Źródło finansowania: Komisja Europejska, program LIFE+ oraz Deutsche Bundesstiftung Umwelt, lider projektu: Carbon Market Watch

Program Sprawiedliwa Transformacja Regionów Górniczych

Kierownictwo programu: Mateusz Kowalik

Zespół programu: Justyna Orłowska, Krzysztof Pietruszewski, Alina Pogoda, Kamil Szewczyk

Celem programu Sprawiedliwa Transformacja Regionów Węglowych jest odejście od wydobywania i spalania węgla w Polsce w sposób, który zminimalizuje negatywne skutki społeczne i ekonomiczne, a jednocześnie stworzy nowe podstawy rozwoju gospodarczego w polskich regionach węglowych przechodzących transformację.

Najważniejszym elementem sprawiedliwej transformacji, a także działań PZS w tym obszarze, jest zaangażowanie społeczności lokalnych w planowanie i wdrażanie działań transformacyjnych oraz tworzenie nowych miejsc pracy i alternatywnych gałęzi zielonej gospodarki w regionach węglowych, ze szczególnym uwzględnieniem dobrostanu środowiska naturalnego.

W raportowanym okresie zespół programu podejmował działania na rzecz przedłużenia finansowania sprawiedliwej transformacji z funduszy europejskich po 2027 roku oraz objęcia wsparciem wszystkich polskich regionów węglowych.

Najważniejsze osiągnięcia

- W raportowanym okresie przedstawiciele Polskiej Zielonej Sieci uczestniczyli w pracach czterech komitetów monitorujących regionalne fundusze europejskie, koncentrując się na kwestiach klimatycznych, środowiskowych oraz wdrażaniu Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.
- Zainicjowaliśmy utworzenie naboru na wsparcie potencjału społeczeństwa obywatelskiego ze środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w Wielkopolsce Wschodniej. Następnie uczestniczyliśmy w opracowaniu kryteriów dla tego naboru. Jednocześnie byliśmy wiodącą organizacją w

procesie ich konsultacji z przedstawicielami trzeciego sektora z Wielkopolski Wschodniej.

- Wspólnie z Pełnomocnikiem ds. Sprawiedliwej Transformacji w Województwie Łódzkim konsultowaliśmy kryteria naboru na wsparcie potencjału społeczeństwa obywatelskiego ze środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w Województwie Łódzkim.
- Uczestniczyliśmy w pracach unijnej grupy roboczej ds. przyszłości Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.
- Polska Zielona Sieć regularnie przesyłała decydom briefingi i materiały tezewo-informacyjne podsumowujące kluczowe informacje dotyczące sprawiedliwej transformacji regionów węglowych. Zawierały one m.in. rekomendacje dotyczące konieczności transformacji regionu Turowa, przyspieszenia odchodzenia od węgla w Polsce oraz ubiegania się o unijne środki na sprawiedliwą transformację polskich regionów węglowych z Wieloletnich Ram Finansowych 2028–2034.
- W ramach ROPT 2.0 Polska Zielona Sieć konsekwentnie wzmacnia społeczny i środowiskowy wymiar sprawiedliwej transformacji, łącząc edukację, dialog, sieciowanie i wypracowywanie rekomendacji dla regionu. Dotychczasowe działania pokazują, że transformacja może być nie tylko procesem administracyjnym, ale też żywą rozmową o przyszłości śląskich miast, pracy, dziedzictwie kultury, energii, transporcie i jakości życia mieszkańców.
- Kontynuowaliśmy projekt edukacyjny w Wielkopolsce Wschodniej. W jego ramach przeprowadziliśmy m.in. niemal 300 warsztatów z edukacji klimatycznej dla ponad pięciu tysięcy uczniów.
- Rozpoczęliśmy współpracę z władzami kluczowych samorządów oraz związków zawodowych z Lubelskiego Zagłębia Węglowego na rzecz sprawiedliwej transformacji regionu.
- Opublikowaliśmy raport „Głosy z regionów objętych Funduszem Sprawiedliwej Transformacji”, przygotowany przez Instytut Reform na zlecenie PZS. Raport podsumowuje sposób, w jaki FST wspiera regiony węglowe, oraz zawiera zestaw rekomendacji na przyszłość. Jego premiera odbyła się podczas zorganizowanej przez nas konferencji „Półmetek Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji”.
- Opublikowaliśmy raport „Transformacja energetyczna Wielkopolski Wschodniej”, przygotowany przez Instytut Energetyki Odnawialnej na zlecenie PZS. Raport podsumowuje rozwój OZE w regionie dzięki funduszom UE oraz FST, a także zawiera zestaw rekomendacji dotyczących tego, jak jeszcze bardziej przyspieszyć przyrost mocy OZE w regionie.
- W kwietniu 2025 roku Polska Zielona Sieć wraz z dziewięcioma organizacjami pozarządowymi skierowała list do premiera Donalda Tuska i zaapelowała o podjęcie przez rząd aktywnych działań na rzecz przedłużenia Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.
- Uczestniczyliśmy w Platformie Sprawiedliwej Transformacji w Brukseli oraz zabieraliśmy głos na spotkaniu z Komisją Europejską w sprawie wspierania regionu Turowa i Lubelskiego Zagłębia Węglowego z Funduszu Modernizacyjnego.

Partnerzy projektu

Komisja Europejska, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Urząd

Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, samorządy lokalne regionów węglowych w Polsce, organizacje pozarządowe działające w obszarze sprawiedliwej transformacji, związki zawodowe górników, regionalne izby gospodarcze, Gmina Kleczew, Bankwatch, Poznański Park Naukowo-Technologiczny.

Działania medialne i komunikacyjne

- Komunikacja wokół debaty online „Sprawiedliwa transformacja bez wsparcia. Sytuacja regionów Turowa i Lubelskiego Zagłębia Węglowego oraz wyzwania przyszłości”, która odbyła się 16 września 2025 roku. Debata była intensywnie komunikowana w kanałach społecznościowych organizacji.
- Komunikacja projektu Regionalne Obserwatorium Procesu Transformacji (ROPT 2.0). Przez cały 2025 rok realizowano cykliczne wydarzenia i działania informacyjne dotyczące procesów transformacji w regionach węglowych. Komunikacja była prowadzona w mediach społecznościowych oraz na kluczowych portalach regionalnych, takich jak „Śląska Opinia”, nowiny.pl oraz jastrzebieonline.pl, co pozwoliło na stałe angażowanie lokalnych interesariuszy.
- Seria artykułów sponsorowanych w lokalnych mediach na terenie województwa śląskiego dotycząca pozytywnych aspektów związanych z transformacją regionu.
- Komunikacja wokół konferencji „Półmetek Funduszu Sprawiedliwej Transformacji – czego się nauczyliśmy, dokąd zmierzamy?”, która odbyła się 25 marca 2025 roku. Wydarzeniem zainteresowała się Polska Agencja Prasowa, która opublikowała artykuł na ten temat.
- Prowadzenie strony eksperckiej sprawiedliwa-transformacja.pl skierowanej do interesariuszy procesu w Polsce.

Wybrane publikacje i wystąpienia medialne

- Onet.pl, [Eksperci Polskiej Zielonej Sieci: utrzymanie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w dotychczasowej postaci jest w interesie Polski](#), 26.03.2025, Zasięg: 37 424, Ekspertka - Alina Pogoda o FST
- Śląska Opinia, [Nie czyń poważnych szkód - jak ocenia się projekty z użyciem tej zasady?](#), Alina Pogoda, 5.04.2025, Zasięg: 210
- TVN, Fakty TVN, 14.04.2025, Zasięg: 1 760 730, Ekspertka - Justyna Orłowska o wypowiedziach kandydatów na prezydenta o polskim węglu
- Rzeczpospolita, Alina Pogoda, Czy leci z nami pilot?, 7.05.2025, Zasięg: 136000, Numer wydania: 104 (13168)
- Radio Kraków, Co niesie dzień, 10.06.2025, Zasięg: 6 000, Cytowany raport podsumowujący pierwsze lata działania FST
- Nowiny.pl, [Aby nikt nie został w tyle. Miliardy ze Społecznego Funduszu Klimatycznego trafią do Polaków](#), 9.09.2025, Zasięg: 2 506
- Radio TOK FM, Wiadomości, 14.09.2025, Zasięg: 105 000, Ekspert - Krzysztof Pietruszewski o wygaszaniu kopalni

- Onet.pl, "Tryb cichej myszki już był, teraz przechodzimy do działania". Kobiety z Turowa gotowe na transformację, 5.12.2025, Zasięg: 174 492, Cytowany raport o Wielkopolsce Wschodniej
- Businessinsider.pl, [O co chodzi górnikom z Silesii? "To poczucie niesprawiedliwości"](#), 30.12.2025, Zasięg: 50 734, Ekspert - Kamil Szewczyk o sytuacji górników z kopalni PG Silesia

Wybrane podcasty

- W zielonej sieci, [Fundusz Sprawiedliwej Transformacji na półmetku](#), 7.04.2025 (Alina Pogoda)
- W zielonej sieci, [Przyszłość Funduszu Sprawiedliwej Transformacji](#), 22.04.2025 (Mateusz Kowalik)
- W zielonej sieci, [Transformacja energetyczna i lokalny aktywizm w Koninie](#), 10.07.2025 (Krzysztof Pietruszewski)

1. Projekty realizowane w ramach programu

1.1. Wspieranie transformacji energetycznej w Polsce poprzez wzmocnienie polskich regionów węglowych, zapewnienie ciągłości finansowania z UE oraz zapobieganie uzależnieniu Polski od gazu poprzez działania rzecznicze, budowanie koalicji i współpracę międzynarodową.

Działania

- Konferencja „Półmetek Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji” oraz prezentacja raportu „Głosy z regionów objętych Funduszem Sprawiedliwej Transformacji”.
- Raport „Głosy z regionów objętych Funduszem Sprawiedliwej Transformacji”, przygotowany przez Instytut Reform na zlecenie PZS.
- Raport „Transformacja energetyczna Wielkopolski Wschodniej”, przygotowany przez Instytut Energetyki Odnawialnej na zlecenie PZS.
- List rzeczniczy do premiera Donalda Tuska w sprawie podjęcia przez rząd aktywnych działań na rzecz przedłużenia Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.
- Uczestnictwo w Platformie Sprawiedliwej Transformacji w Brukseli oraz w spotkaniu z Komisją Europejską w sprawie wspierania regionu Turowa i Lubelskiego Zagłębia Węglowego z Funduszu Modernizacyjnego.
- Działania rzecznicze na rzecz wsparcia transformacji regionu Turowa.
- Organizacja trzech spotkań z interesariuszami z Lubelskiego Zagłębia Węglowego i podjęcie z nimi współpracy na rzecz sprawiedliwej transformacji.
- Działania rzecznicze na rzecz kontynuacji Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.
- Wysyłka i publikacja briefingów podsumowujących najważniejsze bieżące kwestie związane ze sprawiedliwą transformacją.
- Udział w posiedzeniach komitetów monitorujących w regionach objętych wsparciem Funduszu Sprawiedliwej Transformacji.

Partnerzy projektu

NGO zajmujące się sprawiedliwą transformacją regionów węglowych, regionalne i lokalne samorządy, ministerstwa zaangażowane w temat sprawiedliwej transformacji, Komisja Europejska.

Liczba odbiorców:

- Osoby fizyczne - 100
- Osoby prawne - 50

Koordynatorka projektu: Alina Pogoda

Źródło finansowania: European Climate Foundation

1.2. Regionalne Obserwatorium Procesu Transformacji 2.0 (ROPT 2.0)

Najważniejsze działania:

1.2.1 Szkolenia dla interesariuszy z następujących zagadnień:

- Zagospodarowanie terenów pogórnich
- Adaptacja miast do zmian klimatu
- GOZ
- Energetyka obywatelska
- Zielona i błękitna infrastruktura
- Zrównoważony transport
- Efektywność energetyczna
- Społeczny Fundusz Klimatyczny
- Zielone zawody przyszłości

1.2.2 Sieciowanie organizacji pozarządowych podczas działań warsztatowych dotyczących

- następujących zagadnień:
- Fundusze Europejskie
- Adaptacja miast do zmian klimatu
- Efektywność energetyczna
- Energetyka obywatelska
- Zrównoważony transport
- Zielone zawody przyszłości
- Błękitno-zielona infrastruktura

1.2.3 Wizyta studyjna dla organizacji pozarządowych w Małopolsce.

1.2.4. Działania na rzecz korzystania z dziedzictwa kulturowego.

1.2.5. Foresight z młodzieżą zorganizowany we współpracy z kadrą akademicką zaangażowaną do realizacji projektu.

1.2.6. Przygotowania do przeprowadzenia narady społeczna w łaziskach Górnych (II połowa 2026 r.), w której uczestniczyć będą przedstawiciele i przedstawicielki wszystkich grup społecznych zgodnie z metodyką organizowania tego typu wydarzeń. Dotyczyć ona będzie ważnego dla woj. śląskiego tematu - lęku w kontekście kierunków transformacji oraz przewag regionu przemysłowego w drodze do neutralności klimatycznej.

1.2.7. Działania komunikacyjne

Prowadziliśmy kampanię informacyjną, której motywami przewodnimi są współpraca i partnerstwo. Kampania jest skierowana do mieszkańców województwa śląskiego, promujemy wartości sprawiedliwej transformacji na przykładzie międzysektorowych działań prowadzonych w projekcie. W ramach kampanii przygotowaliśmy ok. 13 artykułów prasowych oraz cztery filmiki promocyjnych odzwierciedlających wartości przewodnie projektu.

Kluczowi partnerzy:

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w Katowicach, Główny Instytut Górnictwa – Państwowy Instytut Badawczy, Górnicza Izba Przemysłowo – Handlowa, Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A., Porozumienie Związków Zawodowych „KADRA”, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach. Związek Zawodowy Górników w Polsce.

Liczba odbiorców:

- Osoby fizyczne - 374
- Osoby prawne - 162

Koordynator projektu: Mateusz Kowalik

Źródła finansowania: Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji UE, lider projektu: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

1.3. LIFE AFTER COAL PL – Wdrażanie Strategii na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040

- Szkolenia z edukacji ekologicznej dla nauczycieli z Wielkopolski Wschodniej z wykorzystaniem autorskich scenariuszy zajęć. W szkoleniach udział wzięło ponad 200 uczestników i uczestniczek.
- Warsztaty z edukacji ekologicznej dla uczniów szkół podstawowych i średnich. Nasi szkoleniowcy dotarli do ponad pięciu tysięcy uczniów i uczennic, zwiększając ich wiedzę na temat zmian klimatu i sprawiedliwej transformacji.
- Bieżące badanie przebiegu projektu.

Kluczowi partnerzy:

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Poznański Park Naukowo–Technologiczny, Ośrodek Działań Ekologicznych “Źródła”, Qualio.

Liczba odbiorców:

- Osoby fizyczne - 5754
- Osoby prawne - 16

Koordynator projektu: Mateusz Kowalik

Źródła finansowania: Komisja Europejska, Program LIFE+, lider projektu: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

1.4. REpower the Regions

Opracowanie kompleksowej analizy systemów ciepłowniczych oraz zapotrzebowania na ciepło w gminie Kleczew. Badanie zostanie wykorzystane jako podstawa planu dekarbonizacji ciepłownictwa i chłodnictwa dla gminy Kleczew. Studium odnosi się do planów lokalnych i regionalnych, takich jak regionalny Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji oraz „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Kleczew na lata 2023–2038”.

Najważniejsze działania

- Przeprowadzenie audytu energetycznego w szkołach publicznych gminy Kleczew.
- Organizacja spotkania wspólnie z władzami gminy oraz Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, podczas którego mieszkańcy gminy przedstawili swoje obawy dotyczące systemu ciepłowniczego.

Kluczowi partnerzy

CEE Bankwatch Network, Gmina Kleczew: doradca Klimatyczny Tomasz Mroziński, burmistrz Mariusz Musiałowski.

Liczba odbiorców:

- Osoby fizyczne - 50
- Osoby prawne - 3

Koordynatorka projektu: Zuzanna Sasiak

Źródła finansowanie: Komisja Europejska, program LIFE+, lider projektu: CEE Bankwatch Network

Polska Zielona Sieć w mediach 2025

W 2025 roku w mediach pojawiło się 1252 materiały powstałych z inicjatywy Polskiej Zielonej Sieci lub inspirowanych naszą działalnością (dane: Instytut Monitorowania Mediów). Ponad 400 publikacji ukazało się w serwisach internetowych i prasie drukowanej. Dodatkowo odnotowaliśmy kilkadziesiąt wystąpień radiowych i telewizyjnych.

Byliśmy obecni w najbardziej prestiżowych redakcjach w kraju, takich jak: TVN24, TVN24 BiS, Onet.pl, Rzeczpospolita, Radio 357, Radio Nowy Świat, Polskie Radio Program III, oraz TOK FM.

I Priorytety komunikacyjne w 2025 roku

Podcast „W zielonej sieci”

Kontynuowaliśmy serię podcastów „W Zielonej Sieci” poświęconych ekologii i transformacji energetycznej. W 2025 roku opublikowaliśmy 15 odcinków, w których poruszaliśmy tematy związane z wpływem zmian klimatu na życie codzienne, gospodarkę i przyszłość społeczeństwa. Naszym celem było inspirowanie do konkretnych działań na rzecz ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu. Rozmawialiśmy m.in. o transformacji energetycznej, sprawiedliwej transformacji regionów górniczych, ochronie przyrody, jakości powietrza, odpowiedzialnej konsumpcji oraz roli obywateli i samorządów w zielonej zmianie. Łącznie od początku serii ukazały się 33 odcinki podcastu.

Serwisy informacyjne

Aktywnie prowadziliśmy nasze portale:

- zielonasiec.pl
- wiecej niz energia.pl
- sprawiedliwa-transformacja.pl
- zielonefundusze.pl

Publikowaliśmy na nich informacje o działaniach PZS, organizacji partnerskich oraz artykuły opiniotwórcze dotyczące m.in. funduszy europejskich, wspólnot energetycznych czy transformacji energetycznej.

Rozwój strony zielonefundusze.pl

W 2025 roku rozwijaliśmy stronę zielonefundusze.pl, uruchomioną pod koniec 2024 roku jako narzędzie wspierające organizacje społeczne w korzystaniu z Funduszy Europejskich. Celem strony jest zwiększanie wiedzy NGO o dostępnych możliwościach finansowania działań na rzecz klimatu, środowiska i sprawiedliwej transformacji. W serwisie publikowaliśmy informacje o naborach, webinary, podcasty, raporty oraz inne materiały edukacyjne i eksperckie. W 2025 roku na stronie ukazało się łącznie 139 wpisów. Strona stała się praktycznym centrum wiedzy dla organizacji, które chcą skuteczniej śledzić fundusze publiczne i wykorzystywać je do działań społecznych oraz ekologicznych.

Relacje z mediami

Wzmocniliśmy relacje z dziennikarzami i redakcjami zajmującymi się ekologią, zmianami klimatu, energetyką obywatelską oraz sprawiedliwą transformacją. Współpracowaliśmy z dziennikarzami zarówno wielu ogólnopolskich mediów: Rzeczpospolita, Onet.pl, Newsweek, TVN, TVN24 oraz mediami publicznymi.

Media lokalne i branżowe

Utrzymaliśmy silną obecność w mediach lokalnych i regionalnych, szczególnie w województwie śląskim. Ważnym partnerem komunikacyjnym pozostał portal Śląska Opinia, który regularnie publikował nasze komentarze, artykuły eksperckie i relacje z wydarzeń dotyczących sprawiedliwej transformacji, Funduszy Europejskich, ochrony klimatu oraz lokalnych działań społecznych. Nasze teksty i materiały ukazywały się również w innych mediach lokalnych, m.in. Bełchatowski24.pl, Nowiny.pl, JastrzębieOnline.pl, PrzeglądKoninski.pl, GłosKoninski.pl, KurierOstrowski.pl i GłosWielkopolski.pl

Kontynuowaliśmy także obecność w mediach branżowych i obywatelskich. Artykuły oraz komentarze Polskiej Zielonej Sieci pojawiały się m.in. w portalach ekologicznych, takich jak Chrońmy Klimat, oraz w serwisach poświęconych działalności organizacji pozarządowych, w tym NGO.pl. Dzięki temu docieraliśmy zarówno do lokalnych społeczności objętych transformacją, jak i do szerszego grona odbiorców zainteresowanych polityką klimatyczną, funduszami publicznymi i rolą społeczeństwa obywatelskiego.

Radio i telewizja

Nasz głos był obecny także w mediach radiowych, podcastowych i telewizyjnych. Ekspertki i eksperci Polskiej Zielonej Sieci występowali [m.in.](#) w TVN24 BiS („Alarm dla Ziemi”), TOK FM, Radio Nowy Świat czy Radio 357, a także na antenach i platformach Polskiego Radia, w Radiu Praga.

Komentowaliśmy tematy związane z transformacją energetyczną, ochroną klimatu, jakością powietrza, Funduszami Europejskimi, sprawiedliwą transformacją oraz wpływem polityk publicznych na codzienne życie mieszkańców i mieszkańek.

W audycjach i rozmowach eksperckich brali udział m.in. prezeska Polskiej Zielonej Sieci Joanna Furmaga-Stoczkiewicz, Alicja Piekarz, Karolina Skórka, Krzysztof Mrozek, Rafał Rykowski, Kamil Szewczyk, Krzysztof Pietruszewski oraz Dominik Madej. Dzięki obecności w mediach audio i telewizyjnych mogliśmy docierać z naszym przekazem do szerokiego grona odbiorców, wzmacniając publiczną debatę o zielonej transformacji i konieczności prowadzenia jej w sposób sprawiedliwy społecznie.

Media społecznościowe

W 2025 roku prowadziliśmy działania komunikacyjne w mediach społecznościowych Polskiej Zielonej Sieci, rozwijając obecność organizacji na najważniejszych platformach: Facebooku, X/Twitterze, Instagramie, LinkedInie i YouTube, a także w osobnym kanale poświęconym tematyce sprawiedliwej transformacji.

Media społecznościowe służyły nam do informowania o bieżących działaniach, publikacjach, wydarzeniach, podcastach i stanowiskach eksperckich. Były również ważnym narzędziem wzmacniania debaty publicznej wokół transformacji energetycznej, Funduszy Europejskich, ochrony klimatu oraz sprawiedliwej transformacji regionów.

Najważniejszym kanałem codziennej komunikacji pozostawał Facebook, który obserwuje 2994 osoby. Regularnie publikowaliśmy tam informacje o naszych działaniach, komentarze eksperckie, zaproszenia na wydarzenia oraz materiały edukacyjne. W 2025 roku opublikowaliśmy na Facebooku 259 postów, które osiągnęły łącznie 2 974 145 wyświetleń, co oznacza wzrost o 343% w porównaniu do zeszłego roku. Najpopularniejszym postem było zaproszenie na warsztat o zielonych Funduszach Europejskich w woj. opolskim, które osiągnęło 278 379 wyświetleń: <https://www.facebook.com/share/p/1AgDs7tAKe/>

Istotnym kanałem komunikacji pozostawał również X/Twitter. W 2025 roku prowadziliśmy dwa profile na tej platformie: główny profil Polskiej Zielonej Sieci oraz profil poświęcony tematyce sprawiedliwej transformacji. Główny profil PZS na X obserwuje 3395 osób, a profil dotyczący sprawiedliwej transformacji — 777 osób.

W 2025 roku rozwijaliśmy także profil Polskiej Zielonej Sieci na LinkedInie, zwiększając liczbę obserwujących o 49,95% w porównaniu z poprzednim rokiem.

2 Wybrane audycje, artykuły prasowe i portalowe

PORTALE I PRASA

- Onet.pl, Piotr Chałubiński, [Polski rząd szykuje się na blackout. „To może runąć jak domek z kart”](#), 9.10.2025, Zasięg: 237 304, Ekspertka: Diana Maciąga.
- Onet.pl, Paweł Pomian, [Czy Polsce grozi blackout jak w Hiszpanii? Eksperci biją na alarm](#), 13.06.2025, Zasięg: 235 656, Ekspertka: Diana Maciąga.
- Odpowiedzialny Inwestor / Onet.pl, Paweł Pomian, [Dlaczego w Hiszpanii zabrakło prądu? Pierwsze tezy okazały się błędne](#), 28.06.2025, Zasięg: 235 656.
- Onet.pl, Rafał Rykowski, [Natura zamiast betonu. Ochrona przed suszą i powodzią jest możliwa](#), 4.07.2025, Zasięg: 258 371.
- Onet.pl / PAP, [Eksperci Polskiej Zielonej Sieci: utrzymanie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w dotychczasowej postaci jest w interesie Polski](#), 26.03.2025, Zasięg: 37 424, Ekspertka: Alina Pogoda o FST.
- Onet.pl, [„Tryb cichej myszki już był, teraz przechodzimy do działania”. Kobiety z Turowa gotowe na transformację](#), 5.12.2025, Zasięg: 174 492, Cytowany raport o Wielkopolsce Wschodniej.
- Onet.pl, Piotr Chałubiński, [Jak uczyć o klimacie? We Wschodniej Wielkopolsce ma to wyjątkowe znaczenie](#), 1.09.2025, Zasięg: 207 296.
- Dzikie Życie / Onet.pl, [Zasolenie rzek wyższe niż w Bałtyku. W Światowy Dzień Rzek eksperci mówią, co musi się zmienić](#), 28.09.2025, Zasięg: 207 296, Ekspertka: Marta Majka-Wiśniewska.
- Dzikie Życie / Onet.pl, Piotr Chałubiński, [Transformacja i tak się dokonuje, niezależnie od słów polityków](#), 7.06.2025, Zasięg: 185 725.
- Rzeczpospolita, [Jak lokalne władze walczą z upałami? Więcej zieleni, mniej betonu](#), 15.08.2025, Zasięg: 3 251, Ekspert: Rafał Rykowski o betonowych wyspach ciepła.
- Rzeczpospolita, Alina Pogoda, [Czy leci z nami pilot?](#), 7.05.2025, Zasięg: 136 000, Numer wydania: 104 (13168).
- KrytykaPolityczna.pl, [Na brak prądu zielony prąd? Wnioski z blackoutu](#), 21.07.2025, Zasięg: 57 811, Ekspert: Dominik Madej.

- Newsweek.pl, [Zainstalował fotowoltaikę na balkonie w bloku. Rachunki za prąd spadły o 30 proc.](#), 27.02.2025, Zasięg: 19 847, Ekspertka: Zuzanna Sasiak o przepisach dotyczących instalacji OZE.
- Wyborcza.pl, [Gmina buduje staw w miejscu mokradła. Za unijne dofinansowanie dla zielonej Wielkopolski](#), 20.08.2025, Zasięg: 21 054, Ekspert: Krzysztof Pietruszewski.
- Businessinsider.pl, [O co chodzi górnikom z Silesii? „To poczucie niesprawiedliwości”](#), 30.12.2025, Zasięg: 50 734, Ekspert: Kamil Szewczyk o sytuacji górników z kopalni PG Silesia.
- Odpowiedzialny inwestor, [Prąd stał się warunkiem równości. Dlatego kobiety biorą sprawy w swoje ręce](#), 23.09.2025, Zasięg: 273 934, W tekście wspomniana: Joanna Furmaga-Stoczkiewicz.
- money.pl, [Wzrosły dostawy LNG Putina do Europy. Oto skąd Unia sprowadza surowiec](#), 18.02.2025, Zasięg: 39 160
- PAP biznes, [Zdolność Europy do importu LNG do 2030 r. będzie ponad trzykrotnie wyższa niż popyt - raport](#), 18.02.2025, Zasięg: 460

RADIO

- Radio 357, Popołudniówka 357, 2.07.2025, Zasięg: 234 240, Ekspert: Krzysztof Mrozek o celu klimatycznym na 2040 rok.
- Trójka — Program Trzeci Polskiego Radia, [Klub Trójki](#), 16.09.2025, Zasięg: 59 000, Ekspertka: Alicja Piekarcz o spółdzielniach energetycznych.
- Radio Nowy Świat, Sobotni Brzask, 25.01.2025, Zasięg: 121 770, Ekspert: Krzysztof Mrozek o polskiej prezydencji w Komisji Europejskiej w kontekście polityki klimatycznej.
- Radio TOK FM, Wiadomości, 14.09.2025, Zasięg: 105 000, Ekspert: Krzysztof Pietruszewski o wygaszaniu kopalni.
- Radio Kraków, [Co niesie dzień](#), 10.06.2025, Zasięg: 6 000, Cytowany raport podsumowujący pierwsze lata działania FST.

TELEWIZJA

- TVN, Fakty TVN, 14.04.2025, Zasięg: 1 760 730, Ekspertka: Justyna Orłowska o wypowiedziach kandydatów na prezydenta o polskim węglu.
- TVN24 Biznes i Świat, Dzień na świecie, 5.08.2025, Zasięg: 15 937, Ekspertka: Marta Majka-Wiśniewska o Zielonej Tarczy Wschód.
- TVP1, Program informacyjny 19:30, 26.08.2025, Zasięg: 1 165 010, Ekspertka: Joanna Krawczyk o wecie prezydenta ustawy o energetyce.